

รายงานวิจัย

การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

**Follow-up and Evaluation of Graduates for Developing
the Home Economics Business Program**

ฉัตรดาว ไชยหล่อ

Chatdaw Chailor

วิจิตรา คำไพโรจน์

Wichitra Kampairoj

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

งบประมาณรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2557

การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

ฉัตรดาว ไชยหล่อ¹ และวิจิตรา คำไพโรจน์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ 2. เพื่อประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ จากสถานประกอบการกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 44 คน โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ลักษณะหน่วยงานที่บัณฑิตทำมากที่สุด คือ บริษัทเอกชน (56.8 %) รองลงมา คือ ธุรกิจส่วนตัว (31.8 %) หน่วยงานราชการและร้านดอกไม้ (6.8 % และ 4.5 % ตามลำดับ) และ ระยะเวลาที่สถานประกอบการใช้บัณฑิตมากที่สุด คือ มากกว่า 12 เดือน (79.5%) รองลงมาคือ ทำงานมาแล้ว 9 – 12 เดือน (11.4 %) และ 6-9 เดือน (9.1 %) ตามลำดับ 2) จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์พบว่าผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ โดยคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวม คือ 3.70 ซึ่งคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X}=3.98$) และคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ($\bar{X}=3.47$) และผู้ประกอบการ/นายจ้างให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ว่า ควรส่งเสริมให้บัณฑิตมีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าที่จะเสนอความคิดเห็นหรือตัดสินใจให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และ หลักสูตรสาขาวิชา ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

คำสำคัญ: การติดตาม/การประเมินผลบัณฑิต

¹² อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

Follow-up and Evaluation of Graduates for Developing the Home Economics Business Program

Chatdaw Chailor¹ and Wichitra Kampairoj²

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) follow-up and evaluate graduates for developing the Home Economics Business Program and 2) to evaluate work performance of graduates in the Home Economics Business Program. The subjects of this study were 44 graduates who got a Bachelor of the Home Economics Business Program, Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya between academic year 2011-2012. The instrument used in this study was a questionnaire. Data were analyzed by percentage, mean and standard deviation.

The results showed that 1) most of the graduates have worked in most private companies (56.8%), followed by in personal business (31.8 %), in Government agencies and florist shops with 6.8% and 4.5% respectively. And most of the graduates have worked for more than 12 months (79.5%), followed for 9 - 12 months (11.4%) and 6-9 months (9.1%) respectively. 2) when analyzing the commentaries of entrepreneurs / employers' representatives on the graduates' characteristics / behaviour expressed by the graduates, it was found that they were at a high level with the average score of 3.70. And the highest average score was fallen into Interpersonal Skills and Responsibility (3.98) and the lowest in the average level was about Identity of graduates (3.47). Moreover, entrepreneurs / employers, provided feedback on the performance and features of the graduates of the Home Economics Business Program to have more self-confidence, be brave to give opinions or make decisions more than they used to do and the program should provide more activities to develop English skills.

Keywords: Follow-up and Evaluation, Graduates

¹² Instructors in the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Srivijaya, Songkhla

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัย
งบประมาณรายได้ประจำปี พ.ศ. 2557 ขอขอบคุณนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน และ
หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
เอื้อเพื่ออุปการะในการวิจัย รวมทั้งผู้ร่วมงานทุกท่านที่ได้ช่วยให้งานนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัย

มกราคม 2558

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง จ	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
1.6 กรอบแนวความคิดของการวิจัย	4
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดการติดตามและประเมินผล	5
2.2 หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจบริหารศาสตร์	8
2.3 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา	10
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
3. วิธีดำเนินการวิจัย	13
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	13
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
3.3 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล	14

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	15
5. สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	26
5.1 สรุปผลการวิจัย	26
5.2 อภิปรายผล	30
5.3 ข้อเสนอแนะ	31
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก	33
ประวัติผู้วิจัย	39

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	16
2	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดง ออกของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	17
3	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดง ออกด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	18
4	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดง ออกด้านความรู้ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	19
5	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดง ออกด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	20
6	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดง ออกด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	21
7	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดง ออกด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	22
8	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดง ออกด้านทักษะปฏิบัติของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	24
9	ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดง ออกด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประชากรของชาติให้มีคุณภาพ เพื่อให้เป็นกำลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการศึกษาเป็นการวางรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด การที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้จึงต้องมีทรัพยากรที่มีความรู้ ความคิดและความสามารถ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นกระบวนการในการเสริมสร้างบุคคลให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นผลิตบัณฑิต นักปฏิบัติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่คิดเป็น ทำเป็น และใช้เป็นที่มีความรู้และจริยธรรม โดยมีนโยบายพัฒนาส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการชุมชน อนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนพร้อมพัฒนาบุคลากรให้ก้าวหน้าต่อกระแสโลกาภิวัตน์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลาทำการสอนวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ มี 5 คณะ ดังนี้ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และเทคโนโลยี และคณะศิลปศาสตร์ โดยตระหนักถึงบทบาทและหน้าที่ในการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมกำลังคนให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ เปิดสอนครั้งแรกตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจหลาย ๆ ด้านที่ขยายตัวมากขึ้น มีการศึกษารายวิชาเกี่ยวกับงานด้านการทำธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยธุรกิจร้านดอกไม้ งานประดิษฐ์ของขวัญของที่ระลึกต่าง ๆ และ งานด้านอาหาร และด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ความต้องการของตลาดแรงงานก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ดังนั้นการจัดการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงาน ผู้วิจัยจึง ศึกษาเพื่อติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

สาขาวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554-2555 เพื่อนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชา
ธุรกิจวิศวกรรมศาสตร์

1.2.2 เพื่อประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชา
ธุรกิจวิศวกรรมศาสตร์จากสถานประกอบการ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ผลการศึกษาทำให้ทราบข้อมูลสะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนจากบัณฑิตของ
หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจวิศวกรรมศาสตร์

1.3.2 ทำให้ทราบข้อมูลสะท้อนถึงการจัดการเรียนการสอนจากผู้ประกอบการหรือผู้ที่
ได้รับมอบหมายจากเจ้าของสถานประกอบการของบัณฑิตปีการศึกษาต่อไป

1.3.3 เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ
ความต้องการของสถานประกอบการของบัณฑิตปีการศึกษาต่อไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555 ในการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1.4.1 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 49 คน (ข้อมูลจาก สำนัก
ส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วันที่ 25 มิถุนายน
พ.ศ. 2556) และผู้ประกอบการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าของสถานประกอบการ ซึ่งทำหน้าที่
ควบคุมการทำงานของบัณฑิต จำนวน 49 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขา
คหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555
จำนวน 44 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง Krejcie and Morgan ใน
การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากร

1.4.2 ด้านเนื้อหา

เพื่อติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชา
ธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขา คหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ศรีวิชัย

1.4.3 ด้านระยะเวลาในการดำเนินการ คือ ตั้งแต่ ตุลาคม 2556 ถึง กันยายน 2557

1.4.4 ด้านพื้นที่/สถานที่

สถานประกอบการที่บัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขา คหกรรมศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555 ทำงานอยู่

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 บัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจ
คหกรรมศาสตร์คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555

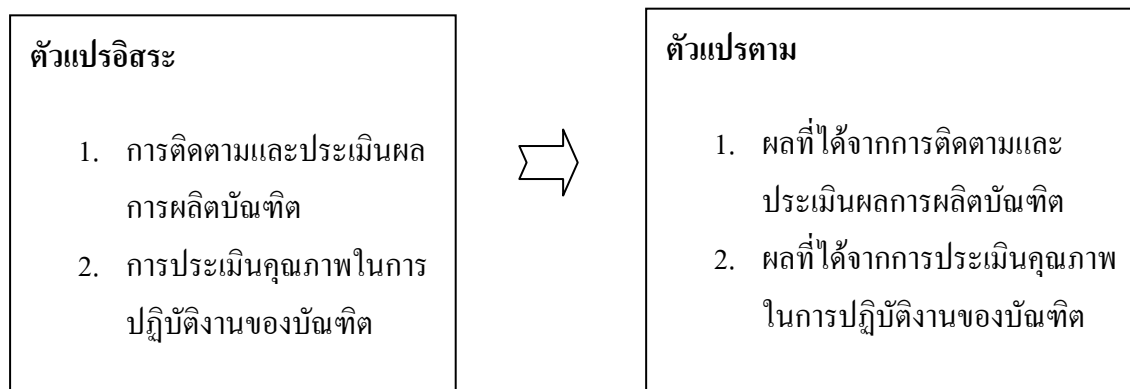
1.5.2 การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิต หมายถึง การประเมินจากความคิดเห็น
ของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร สาขาวิชาธุรกิจคหกรรม
ศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555 โดยการ
ประเมินจากคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะ
ทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์
เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ และ ด้านอัตลักษณ์
ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

1.6 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชา
ธุรกิจการเกษตร สาขาการเกษตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรี
วิชัย มีกรอบแนวความคิดดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตและการประเมินคุณภาพ
ในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตและผลที่ได้จาก
การประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรธุรกิจบริหารศาสตร มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของ หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจบริหารศาสตร และประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตร สาขาวิชาธุรกิจบริหารศาสตร ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2554-2555 จากสถานประกอบการ ซึ่ง ได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดการติดตามและประเมินผล

การประเมินผล ถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญประการหนึ่งในกระบวนการบริหารงานหรือ โครงการ ซึ่งหลังจากได้ผ่านกระบวนการวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล ถือเป็น เครื่องมือที่สำคัญในการวัดความสำเร็จของผลการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. การติดตาม (Monitoring)
2. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance evaluation) แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้
 - 1) การประเมินผลระหว่างการดำเนินงาน (On-going evaluation) เป็นการประเมิน ถึงผลผลิต (output) และผลลัพธ์ (outcomes)
 - 2) การประเมินผลภายหลังการดำเนินงาน (Ex-post evaluation) เป็นการประเมินถึง ผลลัพธ์ (outcomes) และผลกระทบ (impacts)

2.1.1 ความหมายของการติดตามผล และ ประเมินผล

การติดตามผล (Monitoring)

เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดสรรทรัพยากร (input) เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ทรัพยากรในโครงการ (input) กับผลผลิต (output) ของ โครงการร่วมกับปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน การติดตามผล เป็นเครื่องมือในช่วง การปฏิบัติงานของโครงการ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการส่งมอบปัจจัยการผลิต กำหนดการทำงาน การผลิตผลผลิต และการดำเนินงานต่าง ๆ ได้ดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้

การติดตามผลมีความเกี่ยวข้องกับกระบวนการหาข้อมูลหรือข่าวสารที่เกี่ยวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการแนะแนวให้บริการต่อผู้จบการศึกษา รวมทั้งเป็นโครงการที่จะรวบรวมสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ที่เรียนจากหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการทำงาน และการฝึกงาน การศึกษาติดตามผล (Follow-up Study) จึงเป็นกระบวนการตรวจสอบรายบุคคลกับผู้สำเร็จการศึกษา โดยการศึกษาว่าได้เกิดอะไรขึ้นและมีอะไรที่เป็นผลกระทบอันเนื่องมาจากผู้ที่สำเร็จการศึกษา โดยการตรวจสอบสภาพความคิดเห็น ซึ่งเป็นการรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของนายจ้างต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบัณฑิตในหลักสูตรต่อไป

2.1.2 การประเมินผล หรือ การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance evaluation)

การประเมินผลหรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานว่ามีการใช้ทรัพยากรและปัจจัยต่าง ๆ อย่างไร มีการดำเนินงานเป็นไปตามแผน ตามขั้นตอน ตามกฎเกณฑ์หรือไม่ โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) และ ผลกระทบ (Impact)

สำหรับกระบวนการติดตามและประเมินผลในปัจจุบันนี้ ตามแนวคิดของ Robert S. Kaplan และ David P. Norton ได้เสนอแนวคิด Balanced Scorecard เพื่อใช้ในการวัดผลของกิจการที่จะทำให้ผู้บริหารระดับสูงเห็นภาพรวมขององค์กรได้ชัดเจนขึ้น ให้ได้ภาพรวมขององค์กรอย่างสมดุลขึ้น โดยการวัดผลนอกจากการวัดทางด้านการเงินที่เป็นผลของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นมาแล้ว ต้องมีการวัดผลด้านกระบวนการบริหารงาน การสร้างความพอใจให้แก่ลูกค้า ตลอดจนสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้ให้แก่องค์กรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการสร้างอนาคตให้แก่องค์กรด้วย ด้วยแนวคิดนี้ผู้บริหาร สามารถประเมินศักยภาพโดยรวมขององค์กรและความสามารถในการแข่งขันและอนาคตขององค์กรนั้นๆ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยขอบเขตหรือองค์ประกอบในการวัดผลตามแนวคิดของ Balanced Scorecard ภายใต้มุมมองแต่ละด้านนั้นจะประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ได้แก่ (อุทัย, 2554) 1) วัตถุประสงค์ (objective) เพื่อเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละมุมมองที่ต้องการจะชี้วัด 2) ตัวชี้วัด (Performance Indication) คือ ตัวชี้วัด

นั้นจะแสดงให้เห็นว่าองค์กรได้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ในแต่ละด้านหรือไม่ และ 3) เป้าหมาย (Target) คือ เป้าหมายหรือค่าตัวเลขที่ตั้งไว้เพื่อให้องค์กรบรรลุถึงค่านั้น ๆ

แผนงาน โครงการที่ตั้งใจ (Initiatives) คือ แผนการปฏิบัติงานที่มีการลำดับเป็นขั้น ๆ ในการจัดทำกิจกรรมซึ่งจากแนวคิดดังกล่าว สามารถนำมากำหนดเป็นตัวแบบเพื่ออธิบาย กระบวนการบริหารจัดการองค์กรในภาพรวม ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างแนวคิดด้านการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์, วัดผลตามแนวคิดของ Balanced Scorecard ภายใต้วัยแบบของทฤษฎีระบบได้ ดังนี้

กระบวนการในการบริหารจัดการองค์กรโดยจะเริ่มตั้งแต่ปัจจัยนำเข้า (Input) อันประกอบด้วยความต้องการหรือข้อเรียกร้อง (Demand) และแรงสนับสนุน (Support) ที่เป็นเสมือนแรงผลักดันหรือแรงกระตุ้นให้องค์กรเริ่มกระบวนการในการบริหารจัดการ (Internal Process) เพื่อก่อให้เกิดผลผลิต (Output) หรือผลลัพธ์ (Outcome) ที่สามารถสนองตอบต่อความต้องการหรือการสนับสนุนต่างๆ ซึ่งผลผลิตหรือผลลัพธ์ดังกล่าวนี้ จะเป็นผลสะท้อน (Feed Back) กลับมาเป็นปัจจัยนำเข้าอีกครั้งหนึ่ง โดยมีกระบวนการควบคุมและประเมินผลเป็นอีกปัจจัยในการช่วยสะท้อนผลการดำเนินงาน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของผลลัพธ์และผลผลิต กลับไปสู่กระบวนการบริหารจัดการ เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ พัฒนากระบวนการ ปรับปรุง หรือขยายผลการดำเนินการต่อไป

ในด้านการควบคุม ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น เกณฑ์ในการวัดความสำเร็จในผลิตภาพทั้งในด้านการปฏิบัติงานและการบริหารจัดการมิได้มีเพียงแค่ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพเท่านั้น ยังมีหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอีก คือ แนวคิดในการควบคุมและประเมินผลแผนกลยุทธ์ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญได้แก่ (ชัยสิทธิ์, 2546)

1. การติดตามผลการดำเนินการ (Track Status) เป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารที่จะสร้างความมั่นใจได้ว่า การปฏิบัติงานขององค์กรเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องและสามารถสร้างผลงานที่สอดคล้องตามเป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางเอาไว้ การติดตามผลการดำเนินงานจะช่วยให้ผู้บริหารทราบข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปการติดตามผลการดำเนินงานนี้ หมายความว่ารวมถึงการรวบรวมผลการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาของกิจกรรม งาน โครงการ ต่าง ๆ สอดคล้องตามตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานในแต่ละระดับที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี

2. การติดตามผลการดำเนินงานนี้ หมายความว่ารวมถึงการรวบรวมผลการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาของกิจกรรม งาน โครงการต่างๆ สอดคล้องตามตัวชี้วัด ผลสำเร็จของการดำเนินงานในแต่ละระดับที่ได้กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี

3. การรายงานความก้าวหน้า (Communicate Progress) เป็นกระบวนการหลังจากที่ได้มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ภายใต้กรอบของตัวชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาแล้ว เป็นหน้าที่ของผู้มีหน้าที่ในการกำกับติดตามผลที่จะต้องจัดทำรายงานสรุปเสนอต่อผู้บริหารให้ได้รับทราบความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานเป็นระยะ รวมทั้งควรส่งข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยให้ผู้รับผิดชอบแต่ละระดับ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางที่เหมาะสม

4. การวัดผลและประเมินผล (Measurement and Evaluation) จะประกอบด้วยกระบวนการย่อย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล และการนำเสนอผลการประเมิน การวัดผลและประเมินผลจะเป็นการประเมินผลสำเร็จของการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละรอบเวลาที่กำหนด ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนกลยุทธ์รอบต่อไปขององค์กร

การติดตามประเมินผลทำขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลสารสนเทศ หรืออีกนัยหนึ่ง ระบบติดตามและประเมินผลก็คือระบบข้อมูลสารสนเทศ (Information system) ที่ใช้วัดความก้าวหน้า วัดการดำเนินงานและวัดผล โครงการที่กำหนดไว้ในแต่ละลำดับขั้นของวัตถุประสงค์

2.2 หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจเกษตรศาสตร์

หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจเกษตรศาสตร์ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ ด้านวิชาชีพในการดำเนินธุรกิจเกษตรกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ผลิตบัณฑิตผู้มีความรู้ความชำนาญด้านธุรกิจเกษตรศาสตร์ สามารถดำเนินการจัดการ การตลาด การผลิต ควบคุม และตรวจสอบผลงาน สามารถบริการและถ่ายทอดความรู้การพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบและวัสดุได้ 2) ผลิตบัณฑิตผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ธุรกิจ มีทักษะด้านหัตถอุตสาหกรรมเป็นนักธุรกิจเกษตรศาสตร์ที่สามารถประกอบอาชีพธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ฝึกอบรมให้เป็นผู้ในสังคม สามารถในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และเผยแพร่ความรู้เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพชีวิตของครอบครัว ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีอันดีงามให้เหมาะสมกับชีวิตของสังคมในปัจจุบัน และ 4) ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน

2.2.1 สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

จากสภาพสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยม มีการประกอบธุรกิจส่วนตัวมีเพิ่มมากขึ้น มีการแข่งขันกันสูง และจากการที่ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 แต่ประเทศไทยยังขาดความพร้อม ในการนำประเทศสู่ประชาคมอาเซียนประเทศจำเป็นต้อง สร้างบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะทาง งานในสาขาคหกรรมศาสตร์เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ การพัฒนาหลักสูตรธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) และสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำ เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้มีศักยภาพเข้าสู่การเปิดเสรีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถประยุกต์องค์ความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติจริงในสถานประกอบการ พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม สร้างงานและปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสังคม ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากลและสร้างความเข้มแข็งแก่ประเทศชาติต่อไปอย่างยั่งยืน

2.2.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

การวางแผนหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพธุรกิจด้านคหกรรมศาสตร์ ทั้งในลักษณะลูกจ้าง พนักงาน ของหน่วยงานเอกชน ราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ และการประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวด้านคหกรรมศาสตร์ให้หลากหลายอาชีพ ซึ่งเป็นธุรกิจที่สำคัญสำหรับงานบริการเพื่อการดำรงชีพของมนุษย์นอกจากนี้ หลักสูตรธุรกิจคหกรรมศาสตร์ยังเป็นส่วนหนึ่งในการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น และส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยให้ดำรงสืบไป

2.2.3 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำ เพื่อผลิตบัณฑิตรองรับ การเปลี่ยนแปลงที่ประเทศไทยกำลังจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 รวมทั้ง การพัฒนาธุรกิจด้าน คหกรรมศาสตร์ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัย ที่มุ่งเน้น

ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม สร้างงานและสามารถปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล และมีศักยภาพพร้อมเข้าสู่การเปิดเสรีอาเซียนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ส่งผลต่อคุณภาพของประเทศชาติต่อไปอย่างยั่งยืน

2.2.4 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มีความสอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ทั้งการผลิตบัณฑิตในระดับอุดมศึกษา โดยมุ่งเน้นวิชาชีพพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ และมีความพร้อมเข้าสู่อาชีพ และสามารถสร้างงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมสู่การผลิตและการบริการที่สามารถถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศ โดยให้บริการวิชาการแก่สังคม ที่มีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการมีอาชีพอิสระและพัฒนาอาชีพ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน อีกทั้งยังทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

2.3 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

2.3.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพ โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกรู้หาของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

2. ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านสาขาวิชาและตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3. ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล แนวคิด และหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติและผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันต่อเนื่องกันในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ไขปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้ แนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้ (อ้างจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา: กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552)

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการวิจัยสถาบัน (2554) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2553 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในภาพรวมระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 โดยจำแนกเป็น ด้าน

คุณธรรม จริยธรรม ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านความรู้ ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจระดับมากทุกด้าน โดยมี ค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 4.21 4.16 3.99 3.94 และ 3.70 ตามลำดับ ส่วนความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในภาพรวมระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09

พนม วงศ์ไชย (2550) ศึกษาเรื่องการสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2550 พบว่า หน่วยงานที่บัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ร่วมทำงานส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจในระดับมากและไม่มีหน่วยงานใดที่มีความพึงพอใจในระดับน้อยหรือน้อยที่สุดรวมทั้งได้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ แก่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ยังพบว่า คุณสมบัติของผู้ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการทำงานของบัณฑิตด้วย โดยมีคุณสมบัติที่มีความสัมพันธ์ก็คือ สถานที่ตั้งและประเภทของสถานประกอบการ

พระไพโรจน์ จิตตุนโท (2554) ศึกษาเรื่อง การติดตามการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยสงฆ์เลยปี 2554 พบว่า ในส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตโดยภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 สำหรับผลการพิจารณาเป็นรายชื่อ ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.39-3.25 ในการจัดลำดับค่าคะแนนเฉลี่ย พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยในประเด็นความสามารถในการปรับตัวและความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่มีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ 2.91

นุกุล บำรุงไทย และคณะ (2552) ศึกษาเรื่อง การติดตามคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของศูนย์วิทยบริการนอกรัฐพิบูลย์โลก และความพึงพอใจของผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการ /ผู้ใช้มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของศูนย์วิทยบริการนอกรัฐพิบูลย์โลกที่ตอบแบบสอบถามต่อมหาวิทยาลัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.16 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจด้านคุณธรรมจริยธรรมสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.38 และมีความพึงพอใจด้านทักษะในการปฏิบัติต่ำสุด มีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความพึงพอใจเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.47 และมีความพึงพอใจเกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษต่ำที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.50 และส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงการทำงานโดยรวมหลังจากสำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับดีขึ้น และดีขึ้นมาก ร้อยละ 64.31 และ 29.02 ตามลำดับ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
หลักสูตรธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ ติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของ
หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ และ ประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต
หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ บัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555 จำนวน 49 คน (ข้อมูลจาก สำนัก
ส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วันที่ 25 มิถุนายน
พ.ศ. 2556) และผู้ประกอบการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าของสถานประกอบการ ซึ่งทำหน้าที่
ควบคุมการทำงานของบัณฑิต จำนวน 49 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ สาขา
การโรงแรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ปีการศึกษา 2554-2555
จำนวน 44 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง Krejcie and Morgan ใน
การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากร

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
สาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้าน
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การ

สื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ และ ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต

หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.3 การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองโดยใช้โทรศัพท์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และระดับความคิดเห็น

นำเสนอข้อมูลในรูปตารางระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้าง มีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น กำหนดให้มี 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกบ่อยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกบ่อยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลางหรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกบ่อย

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อยหรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกไม่บ่อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยมาก หรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกไม่บ่อยเลย

การประเมินผลที่ได้จากระดับความคิดเห็นจะนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์การแปลความหมายที่ตั้งไว้ตามหลักสถิติ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย

4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิต และประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร จากสถานประกอบการ โดย ศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยการประเมินจากคุณลักษณะ/ พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ และ ด้าน อัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายมีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และ ข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตรจากสถานประกอบการพบว่า ลักษณะหน่วยงานที่บัณฑิตทำมากที่สุด คือ บริษัทเอกชน (56.8 %) รองลงมา คือ ธุรกิจส่วนตัว (31.8 %) หน่วยงานราชการ และ ร้านดอกไม้ (6.8 % และ 4.5 % ตามลำดับ) และ ระยะเวลาที่สถานประกอบการใช้บัณฑิตมากที่สุด คือ มากกว่า 12 เดือน (79.5%) รองลงมาคือ ทำงานมาแล้ว 9 – 12 เดือน (11.4 %) และ 6 – 9 เดือน (9.1 %) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n=44

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะของหน่วยงาน		
หน่วยงานราชการ	3	6.8
บริษัทเอกชน	25	56.8
ร้านดอกไม้	2	4.5
ธุรกิจส่วนตัว	14	31.8
ระยะเวลาที่บัณฑิตทำงานในสถานประกอบการ		
6 - 9 เดือน	4	9.1
9 – 12 เดือน	5	11.4
มากกว่า 12 เดือน	35	79.5

4.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

จากการศึกษา ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่าผู้ประกอบการ/นายจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวม คือ 3.70 โดยคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจคหกรรมศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 3.98 3.82 3.71 3.65 3.63 3.62 และ 3.47 ตามลำดับ) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์

คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.ด้านคุณธรรม จริยธรรม	3.82	0.55	มาก
2.ด้านความรู้	3.71	0.64	มาก
3.ด้านทักษะทางปัญญา	3.62	0.57	มาก
4.ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	3.98	0.60	มาก
5.ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.65	0.57	มาก
6.ด้านทักษะปฏิบัติ	3.63	0.60	มาก
7.ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรธุรกิจการโรงแรมศาสตร์	3.47	0.58	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.70	0.59	มาก

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก คะแนนเฉลี่ยรวมคือ 3.70 โดยคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.98$) รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.82$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ ($\bar{X} = 3.47$) ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลเป็นรายด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต เคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา คือ ความอดทน อดกลั้น ขยัน อดสาหะในการทำงาน ($\bar{X}=3.84$) และ น้อยที่สุด คือ การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ($\bar{X}=3.68$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร

ด้านคุณธรรม จริยธรรม	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.ความซื่อสัตย์สุจริต เคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.00	0.65	มาก
2.ความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่	3.80	0.59	มาก
3.ความอดทน อดกลั้น ขยัน อดสาหะในการทำงาน	3.84	0.57	มาก
4.ความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม	3.80	0.46	มาก
5.การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	3.68	0.52	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.82	0.56	มาก

2) ด้านความรู้

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้าน ความรู้ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความรู้ ของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.82$) รองลงมาในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ในวิชาชีพ กับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.75$) และ น้อยที่สุด คือ ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์กรความรู้ข่าวสารใหม่ ๆ ทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X}=3.59$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านความรู้ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

ด้านความรู้	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์กรความรู้ข่าวสารใหม่ ๆ ทันต่อเหตุการณ์	3.59	0.66	มาก
2.ความรู้ความสามารถ รู้ลึกในวิชาชีพ	3.75	0.65	มาก
3.ความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์	3.82	0.72	มาก
4.ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ	3.64	0.57	มาก
5.ความสามารถในการบูรณาการความรู้ในวิชาชีพกับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	3.75	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.71	0.64	มาก

3) ด้านทักษะทางปัญญา

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้าน ทักษะทางปัญญา ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ ความเป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.68$) และ น้อยที่สุด คือ ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.48$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านทักษะ ทางปัญญา ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร

ด้านทักษะทางปัญญา	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.ความสามารถในการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ	3.70	0.51	มาก
2.ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น	3.48	0.51	ปานกลาง
3.ความสามารถในการแก้ปัญหาของงานได้อย่างเป็นระบบและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ	3.61	0.54	มาก
4.มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถต่อยอดองค์ความรู้จากความรู้เดิมได้	3.61	0.65	มาก
5.ความเป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	3.68	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.61	0.53	มาก

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.23$) และ ความเป็นผู้นำ ผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งแสดงจุดยืนตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.73$) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจ-การเกษตร

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.ความสามารถในการสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.23	0.60	มาก
2.ความเป็นผู้นำ ผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งแสดงจุดยืนตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม	3.73	0.59	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.98	0.60	มาก

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 4.16$) และ น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ($\bar{X} = 3.11$) ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตามที่ได้รับ มอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.27	0.69	มาก
2.ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วย วิธีการที่เหมาะสมตามหลักการวิชาชีพ ความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ที่พึงมีต่อตนเอง และสังคม	3.61	0.49	มาก
3.มีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การรักษาสภาพแวดล้อม	3.84	0.48	มาก
4.ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับการทำงานเกี่ยวข้องกับวิชาการ	3.68	0.56	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
5.ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล สารสนเทศและประยุกต์ใช้ในการทำงาน	3.39	0.62	ปานกลาง
6.ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้ง การพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้ สัญลักษณ์	3.41	0.54	ปานกลาง
7.ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษา อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน	4.16	0.43	มาก
8.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การแสวงหาข้อมูล/การนำเสนองาน/การปฏิบัติงาน ให้บรรลุเป้าหมาย	3.11	0.72	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.34	0.57	ปานกลาง
	4.10	0.54	มาก

6) ด้านทักษะปฏิบัติ

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะปฏิบัติของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะปฏิบัติของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการนำทักษะทางด้านวิชาชีพมาปฏิบัติงานได้จริง ($\bar{X} = 3.95$) รองลงมา คือ มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.93$) และ น้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความสามารถในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์ ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.34$) ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก
ด้านทักษะปฏิบัติ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

ด้านทักษะปฏิบัติ	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.ความสามารถในการนำทักษะทางด้านวิชาชีพมา ปฏิบัติงานได้จริง	3.95	0.68	มาก
2.ความสามารถในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ/ อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย	3.34	0.61	ปานกลาง
3.ความสามารถในการเขียนรายงานผลการ ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	3.48	0.55	ปานกลาง
4.ความสามารถในการสอนงานให้ผู้ได้บังคับบัญชา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.43	0.55	ปานกลาง
5.มีกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน	3.93	0.59	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.63	0.59	มาก

7) ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้าน อัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตร สาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตร สาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความเป็นนักปฏิบัติในงานวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.93$) รองลงมา คือ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเองและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 3.66$) และ น้อยที่สุด คือ ความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีเป็นฐานในการทำงาน ($\bar{X} = 2.98$) ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก
ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชา ธุรกิจคหกรรมศาสตร์	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
1.ความเป็นนักปฏิบัติในงานวิชาชีพ	3.93	0.59	มาก
2.ความเชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเองและ ศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	3.66	0.61	มาก
3.ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีเป็นฐานในการทำงาน	2.98	0.59	ปานกลาง
4.ความสามารถในการคิดค้นแนวปฏิบัติ/นวัตกรรม ใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ	3.32	0.52	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.47	0.53	ปานกลาง

4.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถาม ซึ่งผู้ประกอบการ/นายจ้าง
ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชา
ธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ว่า ควรส่งเสริม
ให้บัณฑิตมีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าที่จะเสนอความคิดเห็นหรือตัดสินใจให้มากกว่าที่
เป็นอยู่ และ ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลงานวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ โดยศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตร สาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยการประเมินจาก คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ และ ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลงานวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชา ธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และ ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ซึ่งมี รายละเอียด ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรม ศาสตร์จากสถานประกอบการ พบว่า ลักษณะหน่วยงานที่บัณฑิตทำมากที่สุด คือ บริษัทเอกชน (56.8 %) รองลงมา คือ ธุรกิจส่วนตัว (31.8 %) หน่วยงานราชการ และ ร้านดอกไม้ (6.8 % และ 4.5 % ตามลำดับ) และ ระยะเวลาที่สถานประกอบการใช้บัณฑิตมากที่สุด คือ มากกว่า 12 เดือน (79.5%) รองลงมาคือ ทำงานมาแล้ว 9 – 12 เดือน (11.4 %) และ 6 – 9 เดือน (9.1 %)

5.1.2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจาก

หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

จากการศึกษา ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจาก หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า ผู้ประกอบการ/นายจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิต

หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตรโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวม คือ 3.70 โดยคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิต หลักสูตรธุรกิจการเกษตร โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ 3.98, 3.82, 3.71 3.65, 3.63, 3.62 และ 3.47 ตามลำดับ) ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต เคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา คือ ความอดทน อดกลั้น ขยัน อดสาเหในการทำงาน ($\bar{X}=3.84$) และ น้อยที่สุด คือ การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี ($\bar{X}=3.68$)

2) ด้านความรู้

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านความรู้ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านความรู้ ของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}=3.82$) รองลงมาในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ ในวิชาชีพ กับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.75$) และ น้อยที่สุด คือ ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์ความรู้ข่าวสารใหม่ ๆ ทันท่วงทีเหตุการณ์ ($\bar{X}=3.59$)

3) ด้านทักษะทางปัญญา

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้าน ทักษะทางปัญญา ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความ

คิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ ความเป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.68$) และ น้อยที่สุด คือ ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้น ($\bar{X} = 3.48$)

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการสื่อสารกับผู้ร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.23$) และ ความเป็นผู้นำ ผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งแสดงจุดยืนตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.73$)

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการโรงแรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 4.16$) และ น้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ($\bar{X} = 3.11$)

6) ด้านทักษะปฏิบัติ

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะปฏิบัติของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะปฏิบัติของบัณฑิต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความสามารถในการนำทักษะทางด้านวิชาชีพมาปฏิบัติงานได้จริง ($\bar{X}=3.95$) รองลงมา คือ มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.93$) และ น้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความสามารถในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ($\bar{X}=3.34$)

7) ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

การศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างต่อคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พบว่า โดยรวมผู้ประกอบการ/นายจ้างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ความเป็นนักปฏิบัติในงานวิชาชีพ ($\bar{X}=3.93$) รองลงมา คือ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเองและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.66$) และ น้อยที่สุด คือ ความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีเป็นฐานในการทำงาน ($\bar{X}=2.98$)

5.1.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถาม ซึ่งผู้ประกอบการ/นายจ้างให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ว่า ควรส่งเสริมให้บัณฑิตมีความเชื่อมั่นในตนเอง และกล้าที่จะเสนอความคิดเห็นหรือตัดสินใจให้มากกว่าที่เป็นอยู่ และ ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิต และประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ จากสถานประกอบการ โดย ศึกษาจากความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยการประเมินจากคุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ และ ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะเห็นได้ว่า ลักษณะสถานประกอบการ/หน่วยงานที่บัณฑิตทำมากที่สุด คือ บริษัทเอกชน รองลงมา คือ ธุรกิจส่วนตัว โดยธุรกิจส่วนตัว จะมีทั้งธุรกิจด้านอาหารและโภชนาการ และ ด้านผ้าและเครื่องแต่งกาย ซึ่งตรงกับความรู้ความสามารถจากการศึกษา และเมื่อศึกษา ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการ/นายจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยรวม คือ 3.70 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีคะแนนความคิดเห็นในระดับมากเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้าน อัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ที่มีคะแนนความคิดเห็นในระดับปานกลาง โดย ผู้ประกอบการ/นายจ้าง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิตโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้าน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สอดคล้องกับการศึกษาของ พนม วงศ์ไชย (2550) ซึ่ง สำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2550 พบว่า หน่วยงานที่บัณฑิตร่วมทำงานส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากและไม่มีหน่วยงานใดที่มีความพึงพอใจระดับน้อยหรือน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม คะแนนเฉลี่ยก็ไม่แตกต่างกันมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการ/นายจ้างมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะ/พฤติกรรมที่แสดงออกด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต อยู่ในระดับมากที่สุด มีคะแนนสูงสุดในด้าน การปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคะแนนน้อยที่สุด ความสามารถในการใช้ความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีเป็นฐานในการทำงาน สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ ที่สถานประกอบการ/นายจ้าง ว่าควรมีการส่งเสริมการจัด

กิจกรรมพัฒนาทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษให้มากขึ้น สอดคล้องกับ การศึกษาของนุกุล บำรุงไทย และคณะ (2552) ซึ่งติดตามคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของศูนย์วิทยบริการนอก จังหวัดพิษณุโลก พบว่าความพึงพอใจเกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษต่ำที่สุด และนายจ้างมีข้อเสนอแนะให้มีการส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของบัณฑิตเช่นกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรติดตามผู้ใช้บัณฑิตเพื่อตอบแบบสอบถามในประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะเอื้อตมมากยิ่งขึ้น เช่น ความสามารถในการทำงานของบัณฑิต คุณสมบัติที่โดดเด่นของบัณฑิต เป็นต้น
2. หน่วยงานระดับคณะและสาขา สามารถนำข้อมูลการประเมินบัณฑิตของผู้ประกอบการ/นายจ้างไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และเป็นแนวทางในการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานต่อไป

บรรณานุกรม

คณะกรรมการวิจัยสถาบัน. 2554. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2553. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

นุกูล บำรุงไทย, อรุษา บำรุงไทย, สายพิน เม่นเกิด, อัจจิมา สุนทร และ ธาราภรณ์ ชีรภาพ
วิเศษพงษ์. 2552. การติดตามคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของศูนย์วิทย
บริการนอกรัฐพิบูลย์โลก และความพึงพอใจของผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษาที่สำเร็จ
การศึกษาปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิบูลย์โลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พนม วงศ์ไชย. 2550. การสำรวจความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิต คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปี 2550. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พระไพโรจน์ จิตตพิน. 2554. รายงานวิจัยเรื่อง การติดตามการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จ
การศึกษาจากวิทยาลัยสงฆ์เลย ปี 2554. เลย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

มงคล ดอนขวา. 2545. บทความ:รายงานการวิจัยการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาสังคมศึกษา. ปีที่ 26 ฉบับที่ 2: กันยายน-พฤศจิกายน 2545.

มนตรี รัตนวิจิตร, จรรยา ยิ่งยวด และพิชญา พุกผาสุข. 2552. โครงการประเมินผลการใช้หลักสูตร
ระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2549-2550 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ราตรี ใจสัตย์. 2546. การติดตามผลการผลิตบัณฑิตเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและหลักสูตร
ภาคชีววิทยา, เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุภาพร ปัญญาแก้ว. 2548. การติดตามผลระดับบัณฑิตศึกษาของคณะทันตแพทย์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

แบบสอบถามนี้มี วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามและประเมินผลการผลิตบัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร

2. เพื่อประเมินคุณภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการ/นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตของหลักสูตร

สาขาวิชาธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ / นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ฯ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ระดับความคิดเห็น กำหนดให้มี 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุดหรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกบ่อยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกบ่อยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลางหรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกบ่อย

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อยหรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกไม่บ่อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยมาก หรือ มีพฤติกรรมที่แสดงออกไม่บ่อยเลย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับหน่วยงาน/ตัวท่าน

1. ชื่อหน่วยงาน
ที่อยู่

โทรศัพท์..... โทรสาร..... E-Mail.....

2. ลักษณะของหน่วยงาน

- ☐ หน่วยงานราชการ ☐ บริษัทเอกชน ☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ ธนาคาร/สถาบันการเงิน ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3. ระยะเวลาที่สถานประกอบการใช้บัณฑิตของหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยสงขลา

- ☐ น้อยกว่า 3 เดือน ☐ 3-6 เดือน ☐ 6-9 เดือน
☐ 9-12 เดือน ☐ มากกว่า 12 เดือน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการ / นายจ้างที่มีต่อบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ฯ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับลักษณะของบัณฑิตมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ท่านคิดว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีคุณลักษณะ/พฤติกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ?

คุณลักษณะ / พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับ				
	5 (มากที่สุด/ น้อยที่สุด)	4 (มาก/น้อย มาก)	3 (ปานกลาง /น้อย)	2 (น้อย/ไม่ น้อย)	1 (น้อยมาก/ไม่ น้อยเลย)
1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม					
1. ความซื่อสัตย์สุจริต เคารพในจรรยาบรรณวิชาชีพ					
2. ความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อนหน้าที่					
3. ความอดทน อดกลั้น ขยัน อุตสาหะในการทำงาน					
4. ความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม					
5. การประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี					

คุณลักษณะ / พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับ				
	5 (มากที่สุด/ น้อยที่สุด)	4 (มาก/น้อย มาก)	3 (ปานกลาง /น้อย)	2 (น้อย/ไม่ น้อย)	1 (น้อยมาก/ไม่ น้อยเลย)
2. ด้านความรู้					
6. ความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์ความรู้/ข่าวสาร ใหม่ ๆ ทันต่อเหตุการณ์					
7. ความรู้ความสามารถ รู้ลึกในวิชาชีพ					
8. ความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์					
9. ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วย วิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ					
10. ความสามารถในการบูรณาการความรู้ในวิชาชีพ กับความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
3. ด้านทักษะทางปัญญา					
11. ความสามารถในการวางแผนการทำงานได้อย่าง เป็นระบบ					
12. ความสามารถในการวิเคราะห์และสรุปประเด็น ปัญหาที่เกิดขึ้น					
13. ความสามารถในการแก้ปัญหของงานได้อย่าง เป็นระบบและใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ					
14. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถต่อยอด องค์ความรู้จากความรู้เดิมได้					
15. ความเป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม เรียนรู้ด้วย ตนเองอย่างต่อเนื่อง					
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ					
16. ความสามารถในการสื่อสารกับร่วมงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ					
17. ความเป็นผู้นำผู้ริเริ่มแสดงประเด็นในการแก้ไขปัญห พร้อมทั้งแสดงจุดยืนตามหลักวิชาการอย่างเหมาะสม					

คุณลักษณะ / พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับ				
	5 (มากที่สุด/ น้อยที่สุด)	4 (มาก/น้อย มาก)	3 (ปานกลาง /น้อย)	2 (น้อย/ไม่ น้อย)	1 (น้อยมาก/ไม่ น้อยเลย)
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					
18. ความสามารถในการปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
19. ความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ					
20. ความตระหนักในบทบาทและหน้าที่ที่มีต่อตนเองและสังคม					
21. มีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การรักษาภาพแวดล้อม					
22. ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ					
23. ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ และประยุกต์ใช้ในการทำงาน					
24. ความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการสื่อความหมายโดยใช้สัญลักษณ์					
25. ความสามารถในการใช้ภาษา อังกฤษ หรือภาษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน					
26. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในแสวงหาข้อมูล/การนำเสนองาน/การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย					
6. ด้านทักษะปฏิบัติ					
27. ความสามารถในการนำทักษะทางด้านวิชาชีพมาปฏิบัติงานได้จริง					
28. ความสามารถในการใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือ/อุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย					
29. ความสามารถในการเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม					

คุณลักษณะ / พฤติกรรมที่แสดงออก	ระดับ				
	5 (มากที่สุด/ น้อยที่สุด)	4 (มาก/น้อย มาก)	3 (ปานกลาง /น้อย)	2 (น้อย/ไม่ น้อย)	1 (น้อยมาก/ไม่ น้อยเลย)
30. ความสามารถในการสอนงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
31. มีกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน					
7. ด้านอัตลักษณ์ความเป็นบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์					
32. ความเป็นนักปฏิบัติในงานวิชาชีพ					
33. ความเชี่ยวชาญในศาสตร์วิชาชีพของตนเองและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง					
34. ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีเป็นฐานในการทำงาน					
35. ความสามารถในการคิดค้นแนวปฏิบัติ/นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

3.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

.....

.....

.....

3.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตหลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลศรีวิชัย

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างยิ่งที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อสกุล (ภาษาไทย) นางฉัตรดาว ไชยหล่อ

ชื่อสกุล (ภาษาอังกฤษ) MRS. CHATDAW CHAILOR

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์

หน่วยงาน หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคหกรรมศาสตร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

ที่อยู่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ต.บ่อยาง อ.เมือง จ. สงขลา 90000

เบอร์โทรศัพท์ 074-317173, 324246 ต่อ 1731 หรือ 081-4855803

E-mail chatdaw_kob@hotmail.com

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อสกุล (ภาษาไทย) นาง วิจิตรา คำไพโรจน์
ชื่อสกุล (ภาษาอังกฤษ) MRS. WICHITRA KAMPAIROJ

ชื่อสกุล (ภาษาอังกฤษ) MRS. WICHITRA KAMPAIROJ

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

หน่วยงาน หลักสูตรสาขาวิชาธุรกิจคอมพิวเตอร์

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

ที่อยู่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

๓. ตัวอย่าง อ.เมือง จ. สงขลา	90000
------------------------------	-------

เบอร์โทรศัพท์ 074-317173, 324246 ต่อ 1731 หรือ 081-7985844

E-mail -